

ȘI ÎNDATĂ LEPROA L-A PĂRĂSIT ȘI A FOST CURĂȚAT -

Comentariu evanghelic al P. Alberto Maggi OSM

Mc 1,40-45

⁴⁰ A venit la el un lepros, l-a rugat și, îngenunchind, i-a spus: „Dacă vrei, poți să mă cureți”. ⁴¹ Lui i s-a făcut milă și, întinzând mâna, l-a atins și i-a spus: „Vreau, curăță-te!” ⁴² Și îndată lepra l-a părăsit și a fost curățat. ⁴³ Atunci, avertizându-l cu hotărâre, l-a trimis afară, ⁴⁴ spunându-i: „Vezi să nu spui nimănui nimic, dar mergi, arată-te preotului și adu jertfă pentru curățarea ta cele poruncite de Moise ca mărturie pentru ei”. ⁴⁵ Însă el, după ce a ieșit, a început să spună tuturor și să răspândească vestea, așa încât nu mai putea să intre în cetate în văzul lumii, ci stătea afară, în locuri retrase. Și veneau la el de pretutindeni.

Vestea Bună comunicată de Isus umanității este că Dumnezeu nu exclude nici o persoană. Este religia care divide persoanele între curați și necurați, cei care merite sau nu, dar nu Dumnezeu. Așa cum va spune Petru în Faptele Apostolilor, **„Dumnezeu mi-a arătat că nu trebuie chemat profan sau necurat nici un individ”**. Aceasta este tema pe care ne-o prezintă Marcu în capitolul întâi cu episodul leprosului.

A venit la el un lepros, personajul este anonim. Și când în evanghelii un personaj este anonim înseamnă că este un personaj reprezentativ, adică un personaj în care oricine când trăiește o situație similară se poate identifica. Lepra la acel timp era considerată o pedeapsă din partea lui Dumnezeu pentru anumite păcate și nu se putea vindeca de lepră.

În tot Vechiul Testament se narează doar două vindecări de lepră, una a Mariei suora lui Moise, prin opera lui Dumnezeu însuși, și alta prin Eliseu către mâna unui păgân. Așadar doar două vindecări. Lepra era considerată o pedeapsă din partea lui Dumnezeu pentru anumite păcate, de aceea leprosul nu provoca compasiune, trebuia să trăiască departe de sate și cetăți, marginalizat de oameni. Era în practică un cadavru viu și în special nu putea să se apropie și nici să se apropie cineva de el.

Ei bine leprosul în schimb încalcă legea. Merge spre Isus și îl imploră în genunchi. Îl imploră în genunchi pentru că nu știe care ar putea fi reacția lui Isus, spunând: **„Dacă vrei, poți să mă cureți”**, să mă purifici. Nu cere să fie vindecat, fiindcă se știa că de lepră nu se putea vindeca. El cere să fie purificat. În tot pasajul niciodată va apărea verbul „a vindeca sau însănătoși”, dar mereu de trei ori, ceea ce indică deplinătate, desăvârșire, verbul **„a purifica, a curăți”**, adică el dorește cel puțin contactul cu Dumnezeu. A pierdut totul, familia, afecțiunile, prietenii, și l-a pierdut deasemenea și pe Dumnezeu, se simte cu adevărat ruinat, abandonat.

Atunci cere cel puțin contactul cu Dumnezeu, pentru că religia l-a adus într-o situație disperată. Este necurat, impur și singurul care poate elimina impuritatea este Dumnezeu, dar cum el este necurat nu se poate adresa lui Dumnezeu. Așadar o disperare totală. Reacția lui Isus către acest om păcătos – care după cultura epocii continua să păcătuiască încălcând legea – este de compasiune.

Termenul **„compasiune”** indică sentimentul divin cu care se restituie viață celui care nu are viață.

Și, întinzând mâna, iată aici această expresie crează alarmă, fiindcă evanghelistul o preia din cartea Exodului, din enumerarea celor zece plăgi, unde întinderea mâinii este mereu o

acțiune a lui Dumnezeu sau a lui Moise împotriva dușmanilor poporului său, pentru a-i pedepsi.

Așadar neștiind cititorul cum se va sfârși episodul, ascultătorul se întreabă: Ce face, îl pedepsește? Pentru că este un păcătos care continuă să încalce legea. Și apoi îl atinge. Nu era necesar să atingă un bolnav, un lepros. De atâtea ori Isus a vindecat doar cu puterea cuvântului său. Aici de ce îl atinge? Îl atinge pentru că era interzis.

Și ce se întâmplă? **I-a spus: „Vreau”**. Voința lui Dumnezeu este eliminarea oricărei marginalizări făcute în numele său, eliminând astfel definitiv și pentru totdeauna categoria de impur sau necurat. Nu există persoane impure pentru Domnul. **Vreau, curăță-te!** Și Isus, atingându-l, încalcă și el legea și din acel moment, juridic și ritual, el devine impur, necurat.

Și îndată lepra l-a părăsit și a fost curățat. Pentru a treia oară apare verbul "purificare, curățare". Ce merit a avut leprosul pentru a fi purificat? Nici unul, mai mult a continuat să încalce legea. Evanghelistul ne prezintă noutatea lui Isus: iubirea lui Dumnezeu nu este atrasă de meritele persoanelor – acest lepros nu avea nici un merit – ci de nevoile sau necesitățile lor.

Și mai ales o mare noutate: nu este adevărat, așa cum învăța religia, că omul trebuie să se purifice pentru a se apropia și a-l primi pe Domnul, dar este adevărat contrariul, primind pe Domnul este cea ce purifică omul.

Aceasta este vestea, știrea adusă de Isus. Dar aici se pare că Isus imprevizibil schimbă atitudinea. **Atunci, avertizându-l cu hotărâre, l-a trimis afară.** De ce? Cel mult Isus ar fi trebuit să-l dojenească înainte, când acest om păcătos a încălcat legea și s-a apropiat de el. De ce îl ceartă, îl avertizează acum? Și mai ales de unde îl trimite afară și de ce? Îl ceartă pentru că a putut să creadă că Dumnezeu l-ar fi exclus din iubirea sa.

Și îl trimite afară din locul simbolic, al sinagogi, al instituției religioase, care în schimb învăță această imagine teribilă de un Dumnezeu care amenință, care pedepsește și care îndepărtează persoanele de El. Și apoi îi spune: **Vezi să nu spui nimănui nimic**, pentru că înainte trebuie să conștientizeze ceea ce i s-a întâmplat, **dar mergi, arată-te preotului.**

De ce **arată-te preotului și adu jertfă pentru curățarea ta, cele poruncite de Moise**, și nu de Dumnezeu?

Lepra era un termen generic cu care se indică și alte boli de piele sau a pielii capului. Iar de acestea se putea vindeca. Așadar pentru a se putea reîntoarce în sat, în familie, trebuia să fie examinat de preoții care certificau că persoana era sănătoasă. Și natural această vizită nu era gratuită, dar trebuia să plătească trei miei, sau cel puțin unul, dacă persoana era săracă.

Astfel Isus îl invită să compare două moduri a lui Dumnezeu, Dumnezeul preoților - un Dumnezeu zgârcit, un Dumnezeu care abandonează, care marginalizează și uită, și Tatăl lui Isus - al cărui iubire este oferită gratuit. Și de fapt Isus spune: **ca mărturie**, nu **pentru ei**, ci textul spune împotriva lor. Evanghelistul se referă la cartea Deuteronomului, cap 31, versetul 26, în care Moise zice: **"Luați această carte a Legii, să vă rămână ca mărturie împotriva voastră"**, ca încălcare a Legii, a voiei lui Dumnezeu.

Ei bine leprosul a înțeles și nu mai merge la preoți. Și de fapt **el, după ce a ieșit**, abandonează această instituție care l-a făcut impur, necurat, și **a început să spună tuturor**,

nu faptul așa cum este tradus aici. Termenul grec este "**logos**" care înseamnă cuvânt, mesaj. Adică ceea ce anunță nu este atât faptul ce i s-a întâmplat, ci merge să anunțe noutatea: Dumnezeu nu marginalizează, Dumnezeu nu exclude, Dumnezeu nu le uită și nu lasă ca persoanele să stea departe de el, ci iubirea sa este adresată tuturor. **Și să răspândească vestea**, în greacă: s-a pus să predice, evanghelistul folosește pentru acest individ același verb folosit pentru învățătura lui Isus.

Acesta este mesajul, vestea pe care ex leprosul merge să o mărturisească. **Așa încât**, și aici evanghelistul nu pune subiectul Isus, pentru că identifică Isus și leprosul ca și cum ar fi aceeași persoană. Mesajul pe care leprosul îl vestește este că Dumnezeu nu este așa cum preoții i-au făcut să creadă. Nu discrimină, nu marginalizează oamenii, ci tuturor oferă iubirea sa. **Așa încât nu mai putea să intre în cetate în văzul lumii.**

Natural evanghelistul aici se referă la Isus. Isus, atingând un leproș, a devenit și el impur, necurat așadar nu poate să intre public în vreo cetate sau oraș, pentru că deasemenea și el ar fi trebuit înainte să se supună riturilor de purificare. **Ci stătea afară**, exact precum leproșul, **în locuri retrase**, sau abandonate, locuri unde trebuiau să stea persoanele impure. Dar, așa cum a venit leproșul la începutul acestui episod, iată că **veneau la el de pretutindeni.**

Toate persoanele care se simțeau marginalizate, toate persoanele care se simțeau refuzate, toate persoanele care se simțeau disprețuite, iată vin în jurul lui Isus. Este un Dumnezeu care purifică persoana restituind pe deplin comuniunea cu El. Aceasta este Vestea Bună pe care lumea o aștepta, în special cei uitați, cei mai abandonați, cei mai marginalizați și disprețuiți de religie.